

Tallinna kubermang,

ehk

mõnned teadused meie maast ja meie
ma innimestest.

Tallinna kubermang ehk Eestimaa on üks neist kolmest kubermangudest, mis Baltia merre kubermangudeks hütakse ja ühe Kinnal kubernereri herra wallitsetawad on. Kinnal kubernereri herra peab Nia linnas asjet ja temma nimmi on Kinnal-Adjutant Baron W. v. Lieven. Eestimaa kubernereri herra on Kinnal W. von Ulrich.

Surusse polest on Tallinna kubermang kõige pissem, ei olle temmal enam kui 17,428½ tuut wersta, surem osja on metsade ja soode paiku, 6125 r. wersta on harritud maad. Sünniks kõik maad, kus ma rahwas ellawad ja makeelt rägitalse, Eestimaa jure arwata, siis olleks ta muidegi hoopis surem, agga Peruus ja Willandi-
ma, Tarto ja Wirtoma on Nia kubermango pärralt.

Tallinna maal ellawad ülleüldse 312,000 hinge, neist on 275,300 hinge marahwa soost. Naesterahwa arro on siin kui iggal pool rohkem kui meesterahwa arro, 151,000 meesterahwa peale tulles 161,000 naesterahwast ja on siis liggi kümme tuhhat naesterahwast enam kui meesterahwast. Kirriko teadusi möda peawad igga aasta liggi 6 tuhhat poislast ja 6 tuhhat tüttarlast ilmale sündima ja sureb igga aasta ülle 4 tuhhat meesterahwast ja sesamua wõrs naesterahwast, ni et

innimeste arro meie maal on ühtepuhko kaswamas. Igga aasta sawad pea 3 tuhhat pari laulatud.

Wannast sadik on Tallinna kub. 4 jaoosse jaoatud: 1. Harjoma (ehk kreis), 2. Wirtoma, 3. Jerwama, 4. Länema.

1. Harjoma:

Tallinna linnas, mis kubermango pealin, on 2000 maja ja peale 24 tuhhat innimest, muist sassa soost, muist wenne ja marahwa soost. Sin sai 1219 aastal Tani kuningaga Woldemarist asjutud, sellepärrast on selle linna pärris nimmi „Tani linn“. 1710 aastal Mikkele päwal sai Wenne keisri Peetri I kätte. Tallinna lin on wannast sadik kahte jaoosse heitnud, pärris Tallin, kus surem hull rahwast ellawad, kes kaubaaiamisega, hantwerkliga ehk mu ammetiga omma pead toitwad ja rae kohtu wallitusse al seijawad, ja Toompä lin, mis koljo osja on ebhitatud, kus kubermango wallitus asjet peab. Toompääl on ka ma-konfistorium, selle hõle alla kõik meie ma kirrikud ja kirriko kohto asjad on pandud. Konfistoriumi üllemad on Koistwerre herra Landraat Baron Ungern-Sternberg ja meie ma piiskopi herra Dr. Karl Rein.

Rimmetamisese wäärt on weel, et Tallinnas ülleüldse suremad 208 podi ja mitto wabrikut, pabberi-, küündla-, tubbaka-, rawa-, tikk-, klasi- ja teised wabrikud, kust paljo tōrahwast tööd ja toitu leiawad.